

i de alvorligere tilfælde, hvor store værdier eller menneskeliv står på spil, kan ikke være en opgave for privat initiativ. Dette synspunkt understøttes yderligere af, at der til katastrofesituationer må kunne stilles et meget stort, uddannet mandskab til rådighed. Ingen ved, hvor og når en katastrofe kan ramme. Men det er klart, at den moderne tekniske udvikling åbner muligheder for katastrofer af endog meget stort omfang, som må kunne begrænses beslutsomt ved et centralt initiativ.

Forslagets hovedsigte er, at der træffes foranstaltninger til, at et sådant stort mandskab vil være til rådighed overalt i landet og med kort varsel. Det nuværende civilforsvar kan naturligvis påregnes at løse en del af opgaverne i forbindelse med større katastrofer. Men til de ovenfor anførte formål er indkaldelsesperioden urimelig lang. Det er oplagt, at denne periodes længde er fastsat, så den kan stemme nogenlunde overens med en militær indkaldelse, selv om der ikke opnås en rimelig nyttevirkning af indkaldelsestiden, men derimod må konstateres et meget betydeligt samfundsmæssigt tab af arbejdskraft, generende afbrydelse af uddannelse og en lang række andre ulemper.

Civilforsvarets hovedsigte er da også på en krigssituation. For så vidt det drejer sig om følger af krigshandlinger uden for Danmark, må et katastrofeværn opstillet som skitseret i beslutningsforslaget kunne gøre fyldest. Det må her fortrinsvis være to opgaver, der kan komme på tale, dels bevogtningsopgaver og samariterpræget hjælp til flygtninge, som kan klares af månedsuddannet personale, dels foranstaltninger mod nukleare nedfald, som først og fremmest kan træffes, hvis en stor del af befolkningen har lært de elementære forholdsregler mod svagere nedfald.

Mod angreb på Danmark med kernevåben kan intet civilforsvar forventes at yde væsentlig hjælp, og i en egentlig krigssituation er der grund til at påregne, at civilforsvaret vil blive betragtet som et militært hjælpekorps, som en fjende vil søge at neutralisere. Dette gælder ikke mindst på baggrund af de positive samarbejdsaftaler, der er indgået mellem forsvaret og civilforsvaret. Opgaver som at holde civilbefolkningen af vejen for militær fremrykning kan ikke af en fjende blive betragtet som humanitær virksomhed. Så langt som menneskelig bistand og hjælp er mulig, er der grund til at tro, at et bredt anlagt katastrofeværn vil kunne gøre bedre fyldest end det nuværende civilforsvar.

Der har fra tid til anden været betydelige foranstaltninger på tale til beskyttelse af civilbefolkningen i en krigssituation. Det er dog efterhånden erkendt, at en sådan sikring ved beskyttelsesrum og lignende foranstaltninger må formodes at være af meget tvivlsom virkning og snarere tjener til at give falske sikkerhedsfornemmelser. Intet kan beskytte befolkningen, hvis en atomkrig rammer landet. De pågældende foranstaltninger kan derfor kun fremmes i det om-